

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DOLNÍ KOUNICE

ŠKOLNÍ A VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Příloha Školního vzdělávacího programu Základní školy a mateřské školy Dolní Kounice s názvem: **Škola, jak ji neznáte**

Platnost od 1. září 2019

Mgr. Radim Dubčák

ředitel školy

Jana Schmidová

vedoucí vychovatelka ŠD

Obsah

1	Identifikační údaje školní družiny	4
1.1	Základní údaje	4
1.2	Zřizovatel školy.....	4
1.3	Ředitel školy.....	4
1.4	Vychovatelky ŠD	4
1.5	Provoz školní družiny	5
2	Charakteristika zařízení	5
3	Konkrétní cíle vzdělávání	5
3.1	Kompetence k učení.....	6
3.2	Kompetence k řešení problémů.....	6
3.3	Kompetence komunikativní	6
3.4	Kompetence sociální a personální.....	6
3.5	Kompetence občanské.....	6
3.6	Kompetence pracovní.....	6
3.7	Kompetence k trávení volného času	6
4	Délka a časový plán vzdělávání.....	7
5	Výchovně vzdělávací činnosti	7
5.1	Činnost pravidelná	7
5.2	Činnost příležitostná.....	7
5.3	Spontánní činnost.....	7
5.4	Osvětová činnost	7
6	Obsah vzdělávání.....	8
6.1	Tematické celky obsahu vzdělávání.....	8
6.1.1	Září.....	8
6.1.2	Říjen.....	8
6.1.3	Listopad	8

6.1.4	Prosinec.....	9
6.1.5	Leden	9
6.1.6	Únor	9
6.1.7	Březen	9
6.1.8	Duben.....	9
6.1.9	Květen.....	10
6.1.10	Červen.....	10
7	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
8	Podmínky pro vzdělávání žáků nadaných	10
9	Podmínky přijímání žáků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	11
10	Popis materiálních podmínek.....	11
11	Popis personálních podmínek	11
12	Popis ekonomických podmínek	12
13	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	12
14	Zveřejnění školního vzdělávacího programu.....	13

1 Identifikační údaje školní družiny

1.1 Základní údaje

Základní škola a mateřská škola Dolní Kounice, příspěvková organizace

Adresa školy: Smetanova 547/2, 664 64 Dolní Kounice

IČ: 49458787

E-mail: info@zsdolnikounice.cz

Telefon: 546 421 595

1.2 Zřizovatel školy

Město Dolní Kounice

Masarykovo náměstí 66/2

664 64 Dolní Kounice

1.3 Ředitel školy

Mgr. Radim Dubčák

Telefon: 722 963 963

E-mail: dubcak@zsdolnikounice.cz

1.4 Vychovatelky ŠD

- Jana Schmidová – vedoucí vychovatelka ŠD

Telefon: 722 963 966

E-mail: schmidova@zsdolnikounice.cz

- Veronika Zbořilová
- Dis. Aneta Valentová

1.5 Provoz školní družiny

Ranní družina: 6:50 – 7:50

Odpolední družina: 11:40 – 16:30

2 Charakteristika zařízení

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před a po vyučování. Školní družina také slouží ke vzájemné komunikaci mezi dětmi, rodiči a vychovatelkami. Školní družinu navštěvují žáci od 1. do 5. třídy prvního stupně základní školy. Školní družina je součástí základní školy. Pro ranní družinu se využívá prostor třídy v budově U sboru, pro odpolední družinu jsou zřízeny tři učebny v hlavní budově na ulici Smetanova. Školní družina je tvořena 3 odděleními. Maximální kapacita činí 90 žáků. Jedno oddělení je tvořeno výhradně žáky prvních tříd a zbývající dvě oddělení jsou smíšená. Vybavení místností odpovídá činnostem a aktivitám školní družiny.

K odpočinku dětem slouží hrací koutky s žíněnkami a v pracovní části se stolky. Žáci mají k dispozici společenské hry, stavebnice, dětské knihy a další potřeby pro zájmovou činnost, kterými jsou např. výtvarné potřeby.

K pohybovým aktivitám je využívána školní tělocvična, venkovní školní hřiště a dětské přírodní hřiště.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně v hlavní budově školy na ulici Smetanova.

3 Konkrétní cíle vzdělávání

- Aktivně trávit volný čas
- Vytvořit si pozitivní představu o sobě a o druhých
- Umět používat otevřenou přátelskou komunikaci a učit se spolupracovat s ostatními
- Umět si chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- Naučit se citlivě vnímat prostředí a přírodu
- Vést žáky ke slušnému chování
- Učit se řešit konflikty a problémy
- Rozvíjet fantazii a dovednosti

- Zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- Chtít se učit a umět využít získané poznatky a dovednosti v praxi při řešení problémů

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je podporovat a rozvíjet všechny **klíčové kompetence**:

3.1 Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí svůj výkon, klade si otázky a hledá na ně odpověď.

3.2 Kompetence k řešení problémů

Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je aktivní v řešení.

3.3 Kompetence komunikativní

Žák umí vyjadřovat svůj názor, zapojuje se do diskuze, respektuje názory druhých, snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.

3.4 Kompetence sociální a personální

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Samostatně rozhoduje o svých činech, rozpoznává vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídit se a přijmout kompromis.

3.5 Kompetence občanské

Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dokáže se tomu bránit. Projevuje pozitivní postoj a chápe své povinnosti.

3.6 Kompetence pracovní

Žák si váží své práce i práce ostatních, udržuje pořádek, dbá na bezpečnost a je ohleduplný k přírodě.

3.7 Kompetence k trávení volného času

Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

4 Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán pro školní družinu je stanoven na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde žák všechny tematické celky družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou zájmovou, odpočinkovou a přípravou na vyučování.

Vychovatelky vybírají aktivity a odpovídající činnosti pro účastníky svých oddělení. V rámci jednotlivých tematických celků využívají i krátkodobější plánování:

- Týdenní skladba zaměstnání
- Měsíční plány
- Každodenní činnosti vycházející z přizpůsobení se danému dni a situaci
- Příležitostné akce

5 Výchovně vzdělávací činnosti

5.1 Činnost pravidelná

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje následující aktivity. Výtvarné a rukodělné činnosti, esteticko výchovné činnosti, pohybové a rekreační činnosti, přírodovědné činnosti, přípravu na vyučování.

5.2 Činnost příležitostná

Jedná se o výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost organizovanou nepravidelně a podle možností školní družiny. Zahrnuje širokou nabídku různých činností a aktivit, které nejsou organizované jako trvalé nebo se pravidelně opakující akce a jsou určeny širokému okruhu zájemců, jedná se např. o nácviky programů na školní akademii, výroby dárků pro předškoláky k zápisům, tvorba výrobků na Vánoční jarmark apod.

5.3 Spontánní činnost

Činnost pro nejširší okruh zájemců, volné hry v přírodě, na dětském hřišti, v místnostech ŠD, hry se stavebnicemi, soutěže, stolní hry atd.

5.4 Osvětová činnost

Jde zejména o informační činnost zaměřující se na prevenci sociálně patologických jevů.

6 Obsah vzdělávání

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností v ročních plánech, ze kterých si vychovatelky vyberou podněty pro vlastní realizační plány a dílčí cíle, kterými plní hlavní cíle vycházející z kompetencí školního vzdělávacího programu. Vychovatelka má dostatek prostoru k tvořivé práci, může ji volně přizpůsobovat konkrétním žákům a upravovat dle souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností a s jejich aktuálními zájmy. Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, činnostech a prožití žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech dětí. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají program, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách skupiny dětí.

6.1 Tematické celky obsahu vzdělávání

6.1.1 Září

Téma: škola a okolí

- Umím se chovat a chránit si své zdraví
- Zním bezpečnou cestu do školy a zpět
- Zásady správného stolování
- Hygienické návyky

6.1.2 Říjen

Téma: barvy podzimu

- Sbírání a vyrábění z přírodnin
- Poznávání a rozmanitosti ekosystému
- Zásady správné výživy

6.1.3 Listopad

Téma: příroda se připravuje na zimu

- Umíme se chovat v přírodě
- Vyrábíme výrobky na adventní jarmark
- Chystáme adventní výzdobu

6.1.4 Prosinec

Téma: Vánoce

- Mikulášská besídka
- Pozorujeme přírodu v zimě
- Pomáháme jeden druhému
- Výroba vánočních dárků a dekorací
- Výzdoba ŠD
- Vánoční besídka

6.1.5 Leden

Téma: Zimní radovánky

- Zimní vycházky
  - Sáňkování
  - Sněhuláci
- Zimní příroda
  - Stopy ve sněhu
  - Krmíme ptáčky

6.1.6 Únor

Téma: masopust

- Vyrábíme masky
- Maškarní ples
- Zimní vycházky

6.1.7 Březen

Téma: příchod jara

- Pracujeme s knihou – školní knihovna
- Příroda se probouzí
- Kresby a výzdoba na téma jaro
- Příprava výrobků a dekorací na Velikonoce

6.1.8 Duben

Téma: měsíc bezpečnosti

- Jsem dobrý chodec a cyklista

- Chráníme přírodu – akce uklid' Česko
- Vyrábíme čarodějnice
  - Pálení čarodějnic

6.1.9 Květen

Téma: člověk a příroda

- Vycházka do přírody – sběr bylin
- Vyrábíme herbář
- Výroba ke Dni matek

6.1.10 Červen

Téma: prázdniny za dveřmi

- Malujeme, kam se budeme těšit
- Každodenní pobyt na přírodním dětském hřišti
- Prevence úrazů před prázdninami
- Návštěva kulturních památek města

7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27 / 2016 Sb. Vychovatelka úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborných vyšetření žáka v poradenských zařízeních. Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce s rodiči.

Zohledňujeme přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit a vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci dítěte jsou povinni informovat vychovatelky o všech změnách zdravotního stavu žáka.

8 Podmínky pro vzdělávání žáků nadaných

Pro vzdělávání nadaných účastníku školní družiny je potřeba vytvořit vhodné zájmové vzdělávací aktivity, tzn. aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce vztahů a sociální a emocionální inteligence, možnost a způsob zařadit účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám. Je potřeba zajišťovat odbornou

připravenost pedagogických pracovníků a je nutné spolupracovat se školským poradenským zařízením a se školou.

9 Podmínky přijímání žáků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Kritériem přijetí žáka do školní družiny je jeho věk. Přednostně jsou přijímáni žáci prvního, druhého a třetího ročníku.

O přijetí žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Pro naši školní družinu je stanoven limit 90 nejmladších žáků. Zákonní zástupci řádně vyplní zápisový lístek. Nejvyšší počet žáků na jedno oddělení je 30. Pokud 1. až 3. ročník nenaplní stanovený limit, jsou přijímáni i žáci 4. a 5. ročníku. Rodiče musí uhradit poplatek za zájmové vzdělávání dle vnitřního řádu školní družiny.

Pobyt žáků ve školní družině končí odchodem domů s doprovodem nebo samostatně po písemné domluvě, nebo odchodem do zájmového kroužku. Odhlášení žáků ze školní družiny je v průběhu školní družiny možné, a to písemnou formou dle Vnitřního řádu ŠD.

10 Popis materiálních podmínek

Pro každodenní činnost využíváme vlastních prostor školy. Školní družina má svou 1 samostatnou třídu. Kapacita jedné třídy odpovídá 30 žákům. Zbývající 2 místnosti jsou nám k dispozici v době po vyučování. Prostory družiny jsou zařízeny jako herny, v zadních částech místností jsou koberce, které jsou určeny ke skupinovým hrám. K rukodělným činnostem nám slouží kulaté pracovní stoly nebo žakovské lavice.

Vybavení je přiměřené a je přizpůsobené pro potřeby mimoškolních aktivit. Prostory místností jsou pro žáky bezpečné. K volnočasovým aktivitám pro pobyt venku využívá naše školní družina nově vybudované přírodní dětské hřiště, které se nachází ihned za budovou školy. Hřiště splňuje veškeré bezpečnostní normy.

11 Popis personálních podmínek

Ve školní družině pracují tři vychovatelky, které splňují předepsanou odbornou způsobilost. Chovají se a jednají profesionálním způsobem v souladu se společenskými

pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Denní podstatou pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímání celé osobnosti dítěte. Vychovatelky si předávají nové poznatky a snaží se vést děti k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Ve školní družině usilujeme o to, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost a radostný pobyt v družině. Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

12 Popis ekonomických podmínek

Výuka ve školní družině je zpoplatněna. Platba se hradí bezhotovostně na účet školy ve dvou splátkách. První splátka pokrývá září až prosinec se splatností do konce měsíce září.

Druhá splátka je za leden až červen splatná do konce měsíce ledna. Část těchto finančních prostředků je použita na nákupy materiálního vybavení jednotlivých místností ŠD).

Dle § 11 vyhlášky č. 74/2005Sb. může výši úplaty ředitel snížit, nebo od úplaty osvobodit, o úplném prominutí úplaty v případě žáků se sociálním znevýhodněním rozhoduje ředitel školy po předložení příslušného dokladu.

13 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdraví rozvoj žáků a bezpečné prostředí tak, aby se zde všichni cítili dobře. Seznamuje žáky s možnými riziky pohybu ve škole a mimo ni. Volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině. Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna vnitřním řádem školní družiny.

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických pracovníků a zaměstnanců školy.

Vnitřní řád školní družiny zveřejní ředitel školy na přístupném místě a prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance a žáky. O jeho vydání a obsahu informuje zákonné zástupce žáků.

Ředitel školy stanoví nejvyšší počet žáků na jednoho pedagogického pracovníka při jednotlivých druzích vykonávané činnosti.

14 Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je vydán ředitelem školy a zveřejněn na přístupném místě ve školském zařízení, v elektronické podobě je umístěn na webových stránkách školy vzhledem k tomu, že jde o veřejný dokument.